

Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2021 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Stara Biała na 2021 rok został przyjęty Uchwałą Nr 183/XXI/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 29 grudnia 2020 r. Głównym celem Programu było zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu na terenie gminy oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki i problemów alkoholowych. Adresatami programu byli w szczególności konsumenci alkoholu, osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu, rodziny osób z problemem alkoholowym oraz dzieci i młodzież szkolna.

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizował Pełnomocnik wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej oraz Psychologiem, Terapeutą ds. uzależnień, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Stara Biała, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Biała, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Posterunkiem Policji w Starej Białej oraz placówkami oświatowymi z terenu gminy.

Na realizację programu w 2021 rok zaplanowano wydatkować kwotę **162 000,00 zł**. Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły **182 621,08 zł**. Dodatkowo budżet zasilila opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych nieprzekraczających 300 ml, która wyniosła **19 660,02 zł**. Faktycznie została wydatkowana kwota **186 486,41 zł**. W ramach wydatkowanych środków zrealizowano następujące zadania:

- Kampanie profilaktyczne:
 - **„PRZECIWIW PIJANYM KIEROWCOM”**, która kompleksowo obejmowała problem nietrzeźwości na drogach. Pozwalała dotrzeć z ważnym przekazem nie tylko do kierujących pojazdami, lecz także do pasażerów, świadków jazdy po alkoholu, uczniów szkół nauki jazdy oraz punktów sprzedaży alkoholu. Uzupełnieniem tej kampanii była prelekcja Pana Grzegorza Wyszynskiego profilaktyka ds. uzależnień, który przed koncertem „Dla Ciebie, bez Ciebie – Monice Vox Singers i przyjaciele” przedstawił niebezpieczeństwa prowadzenia auta po alkoholu albo środkach odurzających. Każdy z obecnych otrzymał ulotkę profilaktyczną, która upominała, aby zrezygnować z jazdy, gdy jest się niepewnym co do stanu swojej trzeźwości;
 - **„POSTAW NA RODZINĘ!”**, w której promowane są wartości i postawy prorodzinne, ponieważ nie od dziś wiadomo, że prawdziwa, silna więź z rodzicami jest najskuteczniejszym środkiem chroniącym dziecko przed ryzykownymi zachowaniami. Prawidłowe relacje rodzinne w znacznym stopniu zmniejszają ryzyko sięgania przez młodych ludzi po narkotyki, dopalacze, papierosy i alkohol. Dodatkowo w okresie Bożonarodzeniowym zakupiono książki pn. „Tradycje Bożego Narodzenia” – wspólna lektura w czasie świąt wzmacnia więzi rodzinne;

- „**REAGUJ NA PRZEMOC**”, która skłaniała do refleksji dotyczącej przemocy nie tylko fizycznej, ale i psychicznej, aby osoby pokrzywdzone nie bały się prosić o pomoc, jak również, żeby nie być obojętnym na widok przemocy;
- „**PEŁNI MOCY W RODZINIE BEZ PRZEMOCY**”, która jest uzupełnieniem kampanii Postaw na Rodzinę oraz Reaguj na Przemoc, która podkreśla, że przemoc w rodzinie jest wieloczynnikowa. To nie tylko przemoc fizyczna, siniaki pod oczami, ale także przemoc psychiczna: wymuszanie posłuszeństwa, wyśmiewanie, wyzwiska, obelgi, upokarzanie, poniżanie, grożenie itd. Umożliwia ofiarom przemocy, które niejednokrotnie podlegają różnym mechanizmom manipulacji, obiektywną ocenę, czy zachowania sprawcy stanowią już oznakę przemocy domowej;
- „**ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚL**” – Szkoła Podstawowa w Starych Proboszczewicach 2022 rok rozpocznie z nową kampanią, która została przygotowana specjalnie z myślą o wsparciu dzieci i młodzieży w budowaniu kompetencji i umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami. Stąd hasło kampanii – „Nie czas na nudę!” – która ma wspierać młode pokolenie w ponownym odnajdywaniu się w realnym świecie i w powrocie do równowagi po nauczaniu w systemie zdalnym w czasie pandemii.

Powyższe kampanie są kontynuacją z lat ubiegłych, ponadto są na bieżąco uzupełniane o nowe materiały. Przez cały czas trwania akcji dzieci, młodzież i ich rodzice miały dostęp do ulotek edukacyjno-informacyjnych wyłożonych w urzędzie, na korytarzach szkół oraz na tablicy ogłoszeń. **Koszty, które zostały poniesione na ten cel wyniosły 11 717,98 zł.**

- Prenumerata miesięczników „**Świat Problemów**” oraz „**Remedium**” – poszerzanie praktycznej wiedzy pedagogów ze wszystkich placówek oświatowych z terenu gminy oraz członków komisji poprzez analizę artykułów, w których znajdują się informacje o problemach występujących w środowisku dzieci i młodzieży dotyczące m.in. obszarów występowania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy w środowisku uczniów.

Koszty, które zostały poniesione na prenumeratę wyniosły łącznie 1 740,00 zł

- Zakup filmów profilaktycznych przeznaczonych dla młodzieży, opiekunów i nauczycieli:
 - Asertywność;
 - Cyberprzemoc;
 - Lekcja przestrogi;
 - Nie zamykaj oczu – agresja;
 - Nie zamykaj oczu – dopalacze;
 - Nie zamykaj oczu – mobbing;
 - Nie zamykaj oczu – piłem i brałem;
 - Savoir vivre;
 - Zagrożenia cyfrowego świata.

Pedagowie, jak również wychowawcy będą mogli odtwarzać filmy podczas zajęć i omawiać przedstawione problemy z uczniami, jak również przestrzegać ich przed niebezpiecznymi sytuacjami, które towarzyszą w codziennym życiu. Oprócz tematów typowo profilaktycznych, fabuły filmów skupiają się także na przygotowaniu młodych ludzi na zamieniający się i pełen wyzwań rynek pracy.

Koszty, które zostały poniesione na ten cel wyniosły łącznie 3 074,00 zł.

- W ramach działań profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych z terenu gminy zostały zrealizowane programy profilaktyczne:
 - **„Droga do nikąd”** oraz **„Spacer po kamieniach”** – celem tych zajęć było kształtowanie zdrowego stylu życia, właściwego stosunku do otaczającego nas świata, określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości uczestników programu, a także wskazanie pozytywnych sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji planów życiowych;
 - **„Czym jest higiena cyfrowa i w jaki sposób o nią zadbać?”** – tematyka związana z uzależnieniami behawioralnymi od nowych technologii i komputera. Nastolatkom codziennie towarzyszą takie jej objawy, jak przemęczenie ekranowe, przeładowanie informacją, poczucie przymusu bycia ciągle podłączonym czy rozdrażnienie z powodu niemożności korzystania z narzędzi ekranowych. Ważnym aspektem tych zajęć było odpowiedzenie na pytanie: „Po czym poznać, że nadużywamy nowych technologii?”;
 - **„Jak mnie widzą, tak mnie piszą, czyli o tym, jaki jest związek między korzystaniem z nowych technologii a naszym samopoczuciem”** - uczestnicy programu poznali pozytywne oraz negatywne konsekwencje korzystania z zasobów sieci, dlaczego internet jest doskonałym narzędziem do realizacji naszych potrzeb, w jaki sposób budujemy poczucie własnej wartości i obraz samych siebie, czym jest depresja i w jaki sposób możemy ją rozpoznać, a także jak wspierać osoby w depresji i czego nie powinniśmy im mówić. Ponadto zrealizowano szkolenie dla rodziców i nauczycieli pn. **„Dlaczego nadużywanie nowych technologii nie czyni nas samotnymi, ale doprowadza do depresji”** – tematyka jaka została poruszona dotyczyła życia i rozwoju uczniów w świecie cyfrowym, skutków utraty kontroli nad zasobami w sieci, jak również wskazywała, czym jest depresja i jakie są jej główne źródła pochodzenia oraz w jaki sposób wykrywać obniżony nastój i zapobiegać depresji.

We wszystkich programach uczestniczyło blisko 600 osób, łącznie wydatkowano kwotę w wysokości 11 100,00 zł.

- Dla przedszkolaków oraz uczniów klas 1-3 z placówek oświatowych z terenu gminy zostały zakupione zeszyty ćwiczeń pn. **„Fonolandia”**. Natomiast dla nauczycieli zostały zakupione zestawy edukacyjne zawierające przewodnik metodyczny z dodatkowymi kartami pracy, poradnik, raport z badań na temat zjawiska fonoholizmu, karty obrazkowe, plansze edukacyjne, gry memo oraz plakaty. Podczas zajęć nauczyciele mają możliwość przedstawienia uczniom bezpiecznego używania mediów cyfrowych i urządzeń mobilnych. Problemy związane z e-uzależnieniami są coraz bardziej powszechne, dlatego ważne jest, aby od najmłodszych lat uczyć, w jaki sposób korzystać z nich odpowiedzialnie. **Łącznie zakupiono 250 zeszytów ćwiczeń oraz 9 zestawów edukacyjnych, na które wydatkowano kwotę w wysokości 8 916,00 zł.**
- Przed okresem Bożonarodzeniowym w 350 paczkach świątecznych dla przedszkolaków znalazły się między innymi:
 - **„Kolorowanka o Misiu – Bajkowa Profilaktyka”** – głównym bohaterem jest Miś, który wykazuje asertywność w sytuacji namawiania go do wypicia alkoholu. Obrazki przedstawione w kolorowance przekazują dzieciom prawidłowe wzorce zachowań,

pokazują alternatywne formy spędzania czasu wolnego z rówieśnikami i kształtują odpowiednie postawy;

- Zawieszka odblaskowa „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**” oraz opaska odblaskowa „**Bezpieczna droga do szkoły**”, które poprawią widoczność pieszego i rowerzysty na drodze.

Koszty, które zostały poniesione wyniosły łącznie 9 205,00 zł.

- Zakupiono dla wszystkich placówek oświatowych **gabloty z atrapami dopalaczy**. Uzupełnieniem jest prezentacja multimedialna zawierająca dodatkowe zdjęcia, nazewnictwo, opisy działania oraz zagrożenia związane z poszczególnymi substancjami. Ponadto zakupiono **gabloty obrazujące zawartość cukru** w danych produktach, co umożliwi to kontrolę nad nawykami żywieniowymi. Od cukru, słodocy można się uzależnić tak samo jak od leków czy narkotyków. Obie gabloty będą służyły przez wiele lat i edukowały nie tylko uczniów, ale także nauczycieli i rodziców. **Koszty, które zostały poniesione wyniosły łącznie 18 000,00 zł.**
- Podczas Gminnych Dożynek uczestnicy oprócz zabawy mogli doświadczyć efektu dachowania czy jazdy pod wpływem alkoholu. Jest to projekt edukacyjny pn. „**Świadomy kierowca**”, który sprzyja poprawie bezpieczeństwa na drogach, ponieważ każdy ma prawo do nieograniczonej swobody podróżowania bez zbędnego ryzyka. **Koszty, które zostały poniesione wyniosły 15 375,00 zł.**

Wynagrodzenie Pełnomocnika wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 r. **wyniosło 39 411,59 zł.** Na wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej **wydatkowano kwotę 10 800,00 zł.** W ramach swojej działalności Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej **odbyła 14 posiedzeń**, na których m.in. opiniowała wnioski o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Stara Biała, których właściciele wystąpili o wydanie zezwoleń na sprzedaż w prowadzonych placówkach. Wystawiono **4 pozytywne opinie** w formie postanowienia GKRPA. Ponadto Komisja przyjęła **17 nowych wniosków o podjęcie leczenia odwykowego** w stosunku do osób nadużywających alkoholu, zgłoszonych przez: Urząd Gminy Stara Biała, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Biała, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stara Biała, Prokuraturę Rejonową oraz członków rodzin osób uzależnionych. Skierowano do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Płocku **4 wnioski w sprawie zastosowania leczenia odwykowego.** GKRPA skierowała **7 osób na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.** **Koszty sądowe oraz koszty opinii wystawionych przez biegłych wyniosły łącznie 5 317,84 zł.**

W ramach rozwoju oraz pogłębiania wiedzy Pełnomocnik wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczył w szkoleniu pn. „**Zezwolenia alkoholowe w praktyce urzędniczej – najnowsze przepisy**” oraz „**Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w praktyce urzędniczej. Zmiany w 2021 r.**”. Została omówiona procedura wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przepisy wprowadzone w związku z epidemią koronawirusa, dodatkowe dochody gmin z opłat ze sprzedaży napojów alkoholowych o pojemności do 300 ml, pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem, warunki sprzedaży alkoholu i ich przestrzegania przez przedsiębiorców. **Na szkolenia łącznie została wydatkowana kwota 669,00 zł.**

W 23 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy przeprowadzono szkolenie terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych dot. warunków sprzedaży, zasad

i konsekwencji prawnych ich naruszenia. Uczestnicy poznali podstawowe informacje o alkoholu oraz alkoholizmie, warunkach sprzedaży napojów alkoholowych, cofnięciu oraz wygaśnięciu zezwolenia, zmianach dotyczących zezwoleń związanych z pandemią, jak również konsekwencjach administracyjnych i prawnych naruszenia przepisów prawa. **Łącznie wydatkowano kwotę 2 375,00 zł.**

Została opracowana **Strategia Problemów Społecznych wraz z Diagnozą dla Gminy Stara Biała na lata 2022-2026**, która jest ważnym dokumentem definiującym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie gminy. Wskazuje na obszary problemowe, jak również priorytetowe kierunki działań i wytycznych dla wdrażania planowanych działań w celu osiągnięcia zaplanowanych rezultatów i celów. **Łącznie wydatkowano kwotę 4 600,00 zł.**

Współdział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez **Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem w Kutnie** oraz **Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu w Gostyninie-Zalesiu** poprzez dofinansowanie zakupu materiałów informacyjno-edukacyjnych: plansze edukacyjne pn. „Alkoholizm. DDA. Uzależnienie i Współzależności” oraz filmy pn. „Pułapki Nowoczesnych Technologii”, „Przemiana z grubego na zdrowego”, „Hazard”, „Dopalacze zabijacze” Materiały będą pomocne dla pracowników PTWK oraz COTUA, jak również dla pacjentów. **Łącznie wydatkowano kwotę 3 500,00 zł.**

Na prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych oraz współzależnionych (alkohol, narkotyki i inne środki psychoaktywne) w Urzędzie Gminy **wydatkowano kwotę 12 485,00 zł. W 2021 roku w punkcie udzielono 158 porad dla 38 osób.**

Z usług specjalisty Gabinetu Psychologicznego w Ośrodku Zdrowia w Białej korzystały zarówno osoby uzależnione od alkoholu oraz od innych używek, jak również członkowie ich rodzin narażeni na przemoc w rodzinie. **Na działalność gabinetu wydatkowano kwotę 28 200,00 zł. W 2021 roku udzielono 441 porad dla 56 osób.**

WOJTY
Sławomir Wawrzynski

